

Stockholm 2024-09-30

Användning av drönare för att söka efter vildsvin vid jakt samt utökade möjligheter till skydds jakt efter vildsvin, LI2024/01211

Djurskyddet Sverige finns inte med på sändlistan, men önskar lämna synpunkter på förslaget. Vi är med ca 11 500 medlemmar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi är en rikstäckande organisation med 42 anslutna lokalföreningar. Organisationen har arbetat ideellt i över hundra år för att hjälpa djur och stärka djurskyddet. Vår målsättning är att alla djur ska behandlas väl, oavsett om de lever vilt, hålls för människans sällskap eller föds upp för att bli eller producera mat. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. Gällande jakt är Djurskyddet Sveriges huvudsakliga grundläggande åsikt att all jakt, oavsett på vilket djurslag, ska bedrivas på ett sätt som innebär minst möjlig stress och lidande hos djuret. Det ska tas stor hänsyn till djurens artspecifika egenskaper när till exempel tillåtna jakttider och jaktmetoder utvärderas och beslutas om.

Användning av drönare vid jakt efter vildsvin

Förslaget säger att ”drönare som är försedd med kamera ska få användas vid jakt efter vildsvin för att söka efter vildsvin över mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling. Drönare ska få användas så att de i så liten utsträckning som möjligt stör viltet genom ljud och ljus.” Vi ställer oss frågande till hur det ska kontrolleras att drönare endast används för vildsvinsjakt och vid grödor, samt att de inte används på ett sätt som skrämmer viltet? Eftersom tillsyn inom jaktområdet är bristfällig och endast utförs av jakttillsynsmän på frivillig basis är det få, eller inga fritidsjägare som blir kontrollerade. Jakt sker dagligen under jaktsäsong och det finns inget system för en ordentlig tillsyn. Djurskyddet Sverige är av åsikten att reglerna kring jakt är alltför generösa och lägger allt ansvar på jägarna. Det faktum att jaktutövningen endast kontrolleras i särskilda fall som till exempel vid jakt på stora rovdjur, men inte regelbundet vid allmän jakt eller skydds jakt gör att reglerna i mångt och mycket är verkningslösa.

Resonemanget kring vilken störning drönare kan orsaka på djurlivet brister då det jämförs med trafikbuller. Trafikbuller är ljud som är ständigt förekommande och som visserligen kan störa djurlivet, men som inte skrämmer på samma sätt som ljud från drönare kan komma att göra. Drönarljudet är plötsligt uppkommande och risk finns att viltet i ett område skräms. Vi ser inte i promemorian att man undersökt om det ens är möjligt att lokalisera vildsvin med hjälp av drönare. I promemorian står ”Det får dock antas att kameraföresedda drönare kommer att framföras på relativt hög höjd, vilket bör minska den eventuella störningen av vilt på marken.” Detta är antaganden och inte underbyggda fakta. En ändring av regler för skydds jakt ska inte vila på antaganden.

Skydds jakt efter vildsvin på enskilda initiativ ska utökas

Förslaget säger att jakträttshavare ska få bedriva jakt efter vildsvin inom ett avstånd av 200 meter från mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling, om det där har inträffat skador av vildsvin på grödor och odling, och om det behövs för att förhindra

ytterligare skador. Naturvårdsverket har i sitt Förslag på jakttider (NV-08122-18) framfört att jakttiden på vildsvin är redan så väl tilltagen att det inte finns något egentligt utrymme för ökad jakttid då den delvis redan överlappar vildsvinens uppfödningstid. Naturvårdsverket föreslog ett fortsatt jaktuppehåll under den tid på året när majoriteten av suggorna föder kulingar. Vidare skrev Naturvårdsverket att enligt 27 § Jaktlagen får jakt inte bedrivas så att viltet utsätts för onödigt lidande. Ett exempel på onödigt lidande är, enligt Naturvårdsverket om djurungar görs moderlösa genom att moderdjuret fälls från dem vid jakt. Djurskyddet Sverige vill påpeka att jakt inte ska bedrivas på ett sådant sätt är grundläggande och vedertagen jaktetik. För vildsvin, som kan ha kulingar året runt, är det viktigt att suggan fredas under den tid när kulingarna är beroende av henne. Detta har även Naturvårdsverket påpekat "Det finns skäl för väl tilltagen skydds jakt i syfte att förebygga skador orsakade av denna art. Gällande bestämmelser för skydds jakt på enskilda initiativ omfattar dock redan i huvudsak de skadesituationer som kan uppstå i lantbruket. Förväntad effekt av att tillåta ytterligare skydds jakt ska vägas mot risken att orsaka viltet onödigt lidande, exempelvis genom att vuxna djur skjuts under tidsperioden från födsel till dess ungarna kan förväntas vara självständiga. Det finns en ökad risk att suggor skjuts under sin huvudsakliga period för nedkomst, vilket bör undvikas." Naturvårdsverkets remissförslag gällande allmänna jakttiden innebar alltså att suggan inte skulle vara lovlig att fälla den tid då kulingarna var beroende av suggan och de ansåg inte heller att skydds jakt ska få utföras på vildsvinshona med medföljande ungar. Trots detta är det idag tillåtet att på enskilda initiativ fälla en sugga även då hon har medföljande ungar, som är beroende av henne. Det går helt emot all jaktetik och flertalet jägare ställer sig inte bakom en sådan jakt. Det finns dessutom stor risk att ungar som blir kvar om en sugga skjuts orsakar större skador eftersom de stannar kvar på platsen, vilket är direkt kontraproduktivt. Att ytterligare underlätta i reglerna kring skydds jakt på enskilda initiativ på det sätt förslaget nu säger riskerar att än fler vildsvinsungar görs moderlösa.

Djurskyddet Sverige anser att alternativ till skydds jakt såsom stängsling, skrämrelåtgärder etc. ska vara förstahandsvalet och vi menar att utökad möjlighet till skydds jakt aldrig får genomföras för att ersättning för sådana åtgärder ska minska. Utöver det menar vi att viltets välfärd måste vara högsta prioritet även vid skydds jakt och denna bör begränsas vid tidpunkter där jakt kan innebära stort lidande för viltet, t.ex. under uppfödningssäsongen.

Enligt promemorian är det LRF som drivit på detta förslag. Vi har full förståelse för de skador på grödor och därmed extraarbete och ekonomiska konsekvenser som vildsvinen kan ge upphov till. Men det saknas inte verktyg för vildsvins jakt och det finns redan nu stora lättnader från jaktlagstiftningen gällande vildsvinsjakten. Vid jakt får termiska sikten, värmekamera, rörlig belysning och fast belysning vid åtel, samt elektroniska bildförstärkare användas. Jakt på vildsvin är dessutom tillåtet dygnet runt. Att tillåta jakt med hjälp av drönare och att ytterligare underlätta jakt på vuxen sugga med medföljande ungar är inte i linje med god jaktetik.

För Djurskyddet Sverige

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare

Anna Lundvall
Sakkunnig